

A Schengeni Téréség

A személyek szabad mozgását lehetővé tevő legfontosabb uniós vívmány, amely kezdetben öt állam közötti kormányközi megállapodásként jött létre. Mára már a Schengeni Téréséget létrehozó Schengeni Megállapodás és a Schengeni Végrehajtási Egyezmény az Európai Unió jogának részévé vált. A SIS II-t valamennyi uniós tagállam – Ciprus, Horvátország és Írország kivételével –, valamint négy társult állam, Izland, Norvégia, Svájc és Liechtenstein is végrehajtja. Bulgária és Románia bár üzemelteti a SIS-t, még belső határokat is fenntart. Az Egyesült Királyság hozzáféréssel rendelkezik a SIS-hez, de a schengeni térségbe való beutazás megtagadása esetén kiadott figyelmeztető jelzésekhez nem.

Az ún. schengeni joganyag lényegében lebontja a térség belső határait és megerősíti a külső határok védelmét és ellenőrzését. Ennek érdekében a tagállamok közös szabályokat alkalmaznak a külső határellenőrzések, a rövid távú beutazó vízumok tekintetében, továbbá szoros együttműködést folytatnak a rendőri és az igazságszolgáltatási szerveik között, valamint létrehozták a Schengeni Információs Rendszert (SIS).

Mi a Schengeni Információs Rendszer (SIS), mi a SIS II és miért hozták ezeket létre?

A SIS Európa legnagyobb informatikai rendszere, amely a belső határok eltörléséből és a külső határok megszigorított ellenőrzéséből eredő biztonsági kockázatokat hivatott kezelni, elsősorban a hatékony adatmegosztás eszközével.

A SIS II, a Schengeni Információs Rendszer második generációja 2013. április 9. óta működik.

A SIS II központi részének üzemeltetését az uniós EU-LISA Ügynökség látja el, míg a nemzeti részek üzemeltetéséért az egyes tagállamok felelnek. Magyarországon ezt a feladatot a

Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkársága (BM NYHÁT) – mint nemzeti N.SIS II Hivatal – látja el. A rendszerbe bevitt figyelmeztető jelzésekhez kapcsolódó kiegészítő információkat az Országos Rendőr-főkapitányságon működő SIRENE Iroda kezeli.

Mit tartalmaz a SIS II?

A SIS II több tízmillió figyelmeztető jelzést (körözést) tartalmaz. A rendszerhez helyi szinten minden rendőr, valamint az adatokat a törvényes rend védelmével és a bűnüldözéssel kapcsolatos feladatai elvégzéséhez igénylő egyéb bűnüldöző hatóság és tisztviselő azonnali és közvetlen hozzáféréssel rendelkezik. A SIRENE irodák elsődlegesen a bűnügyi együttműködés szempontjából fontos adatok cseréjét bonyolítják, illetőleg koordinálják a határokon átnyúló műveleteket. Ezen tevékenységük közben kiegészítő információkkal szolgálnak a figyelmeztető jelzésekkel kapcsolatban, valamint összehangolják a megfelelő intézkedéseket a SIS II-ben megjelenő figyelmeztető jelzésekre vonatkozóan.

A SIS-ben az alábbi kategóriákban történik adatok kezelése:

- európai vagy nemzetközi elfogatóparancs alapján átadás vagy kiadatás miatt körözött személyek
- a schengeni államokba történő beutazási és tartózkodási tilalom alatt állók
- eltűnt személyek
- bírósági eljárásban való részvételük érdekében keresett személyek

- célzott vagy rejtett ellenőrzés alá vont személyek és tárgyak
- lefoglalás vagy bizonyítékként történő felhasználás végett körözött okmányok, gépjárművek és jogszabályban meghatározott egyéb tárgyak adatai.

A SIS II-ben lehetőség nyílik biometrikus adatok (ujjlenyomat, fénykép) kezelésére, új adatkategóriákkal (lopott légi járművek, hajók, konténerek, értékpapírok) kapcsolatos információk megosztására, egyes jelzések összekapcsolására (például személyek és járművek) és az európai elfogató parancs egy példányának tárolására és megosztására.

Az érintett személyek jogai

Az uniós és magyar adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően mindenkinek joga van ahhoz, hogy

- kérelemre tájékoztatást kapjon arról, hogy a SIS II-ben milyen adatokat kezelnek róla
- a hibás adat kijavítását, helyesbítését kérje
- a jogellenesen kezelt adat törlését kérje
- bírósághoz vagy az adatvédelmi hatósághoz forduljon személyes adataihoz fűződő jogainak védelme érdekében.

Ezeket a jogokat az érintettek bármelyik schengeni tagállamban gyakorolhatják. A SIS II-be bevitt adatok jogszerűségének vizsgálata azon tagállam nemzeti joga alapján kerül elbírálásra, amelyhez a kérést intézik. Ha az adatokat egy másik schengeni állam hatósága rögzítette a SIS II-ben, az ellenőrzést a két érintett állam ellenőrző hatóságai szorosan összehangolják.

<https://www.kormany.hu/hu/kulgzdasagi-es-kulugyminiszterium/kulkepvisoletak>

Hova fordulhatnak az érintett személyek?

Aki tájékoztatást kíván kapni arról, hogy adatai szerepelnek-e a SIS II-ben, vagy a SIS II-ben található adatok helyesbítését, törlését kéri, kérelmét ingyenesen benyújthatja – a meghatározott **formanyomtatvány** kitöltésével – bármely kormányhivatalban, rendőrkapitányságon, illetve magyar külképviseleten. A kérelmeket első fokon a SIRENE Iroda bírálja el, aki a kért tájékoztatás nyújtását indokolt esetben megtagadhatja, de tájékoztatni köteles a kérelmezőt ennek tényéről és jogalapjáról. A SIRENE Iroda döntésével szemben a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál lehet felülvizsgálatot kezdeményezni. Mindezek mellett vagy helyett az állampolgár döntése alapján a jogellenes adatkezelés megállapítása és az ebből eredő károk megtérítése iránt az érintett a vonatkozó jogszabályok szerint polgári bírósághoz is fordulhat.

A szükséges formanyomtatványt itt lehet elérni:

https://www.naih.hu/files/formanyomtatvány_magyarul_es_angolul.pdf

A rendőrőrsök elérhetőségei itt kereshetők ki:

<http://www.police.hu/hu/ugyintezes>

A Kormányhivatalok elérhetőségei itt tekinthetők meg:

<http://www.kormanyhivatal.hu/hu>

A magyar külképviseletek elérhetőségei itt tekinthetők meg:

NEMZETI ADATVÉDELMI ÉS INFORMÁCIÓSZABADSÁG HATÓSÁG

e-mail: ugyfelszolgalat@naih.hu

web: <http://www.naih.hu>

ADATVÉDELMI TÁJÉKOZTATÓ A SCHENGENI INFORMÁCIÓS RENDSZERRŐL

2019.